

Ceremoniał szkolny
Zespołu Szkół Technicznych
w Grudziądzu

Wstęp

„Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności”.

„Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia”.

Ceremoniał szkolny to opis sposobów przeprowadzania najważniejszych uroczystości szkolnych z udziałem sztandaru szkoły; to również zbiór zasad zachowania się młodzieży w trakcie uroczystości szkolnych.

Uroczystości i symbole szkolne

Do najważniejszych uroczystości tworzących ceremoniał szkoły zaliczamy:

- a) rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,
- b) uroczystości szkolne odbywające się z udziałem sztandaru szkoły (np. pożegnanie uczniów kończących szkołę),
- c) uroczystości związane ze świętami narodowymi:
 - 11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości,
 - 3 maja – Święto Narodowe 3 Maja,
- d) uroczystości nawiązujące do ważnych wydarzeń historycznych w państwie i regionie to m.in:
 - 1 września – agresja Niemiec hitlerowskich na Polskę,
 - 23 stycznia – rocznica powrotu Grudziądza do Macierzy,

Do najważniejszych symboli szkolnych zaliczamy:

- a) **godło szkoły** – logo, jest znakiem rozpoznawczym szkoły. Należy je eksponować podczas uroczystości, na dyplomach, oficjalnych pismach urzędowych szkoły, znaczkach, identyfikatorach.
- b) **sztandar szkoły** – składa się z prostokątnego płatu tkaniny obszytego złotą frędzlą. Prawa strona jest w barwach narodowych, z umieszczonym godłem państwowym. Na lewej stronie płatu znajdują się napis z nazwą szkoły oraz godło szkoły.

Poczet sztandarowy w szkole

Sztandarem opiekuje się poczet sztandarowy (3 osoby) wybrany spośród zaproponowanych przez Radę Pedagogiczną uczniów. Obok zasadniczego składu jest także wybrany skład „rezerwowy”.

Sztandar powinien uczestniczyć w najważniejszych uroczystościach szkolnych, poza szkołą na zaproszenie innych szkół i instytucji oraz w uroczystościach państwowych i regionalnych.

Podczas dłuższych przemarszów dopuszcza się możliwość trzymania sztandaru na ramieniu. Jednak przy wchodzeniu na salę lub plac uroczystości zawsze należy pochylić go do przodu.

W przypadku, gdy poczet sztandarowy uczestniczy w uroczystościach pogrzebowych lub ogłoszono żałobę narodową, sztandar powinien być ozdobiony czarnym kirem (na sztandarze wstążkę kiru przywiesza się w miejscu jego zamocowania na drzewcu od lewej górnej strony do prawej).

W czasie uroczystości kościelnych sztandar jest wprowadzany i wyprowadzany bez podawania komend. W czasie wprowadzania sztandaru wszyscy wstają. Poczet przechodzi przez kościół, trzymając sztandar pod kątem 45% do przodu i staje po lewej lub po prawej stronie, bokiem do ołtarza i do zgromadzonych wiernych, podnosząc sztandar do pionu. W trakcie mszy św. lub innej uroczystości członkowie pocztu sztandarowego nie klękają, nie przekazują znaku pokoju i nie wykonują żadnych innych gestów, stojąc cały czas w pozycji „baczność” lub „spocznij”. Pochylenie sztandaru pod kątem 45% do przodu w pozycji „baczność” następuje w następujących sytuacjach:

- a) podczas każdego podniesienia Hostii;
- b) podczas opuszczania trumny do grobu;
- c) podczas ogłoszenia minuty ciszy dla uczczenia czyjejs pamięci;
- d) podczas składania wieńców, kwiatów i zniczy przez wyznaczone delegacje;
- e) na każde polecenie opuszczenia sztandaru wydane przez kapłana lub inną przemawiającą osobę.

Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie:

- uczeń: ciemny garnitur biała koszula i krawat,
- uczennice: białe bluzki i ciemne spódnice, spodnie (ciemny kostium).

Insignia pocztu sztandarowego:

- a) biało-czerwone szarfy przewieszane przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze,
- b) białe rękawiczki.

Insignia pocztu sztandarowego przechowywane są w gabinecie dyrektora.

Całością spraw organizacyjnych pocztu zajmuje się opiekun pocztu wyznaczony przez dyrektora spośród nauczycieli szkoły.

Opis zachowania uczniów w trakcie oficjalnych uroczystości

Wejście dyrektora szkoły (dyrektora wraz z zaproszonymi gośćmi) do auli na początku uroczystości, gdzie zgromadzona jest młodzież powinno być zapowiedziane przez prowadzącego:

„Szanowni zebrani, pani/pan (imię i nazwisko), dyrektor (nazwa szkoły)”; co powinno spowodować przyjęcie przez młodzież postawy stojącej.

a) osoba prowadząca uroczystość podaje komendę:

„Baczność”

„**Poczet sztandarowy wprowadzić**” – uczniowie bez nakryć głowy, zachowują postawę zasadniczą. Poczet sztandarowy wchodzi na miejsce uroczystości. Jeśli droga przemarszu jest wąska, poczet może iść „gęsiego”, przy czym osoba trzymająca sztandar idzie w środku. W trakcie przemarszu wszyscy stoją, a sztandar należy pochylić pod kątem 45° do przodu. Poczet zajmuje miejsce po lewej lub prawej stronie sali, przodem do zgromadzonych i podnosi sztandar do pionu.

Po wprowadzeniu sztandaru, prowadzący podaje kolejną komendę:

„**Do hymnu państwowego**” – uczniowie odśpiewują hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego”. W trakcie hymnu sztandar jest pochylony pod kątem 45°.

Po odśpiewaniu hymnu prowadzący podaje komendę :

„**Po hymnie**” – uczestnicy uroczystości przyjmują postawę swobodną.

Hymn państwowy wykonywany jest na początku uroczystości, powinni go śpiewać wszyscy zgromadzeni. Podczas wykonywania lub odtwarzania hymnu państwowego obowiązuje zachowanie powagi i spokoju oraz zdjęcie nakrycia głowy (mężczyźni).

b) na zakończenie części oficjalnej uroczystości prowadzący podaje komendę:

„**Poczet sztandarowy wyprowadzić**” – zachowanie młodzieży i czynności pocztu są analogiczne do sytuacji wprowadzania pocztu do sali.

Sposób zachowania pocztu sztandarowego

Sztandarem wykonuje się następujące chwytty:

- a) „**Na ramię**” – chorąży prawą ręką (pomagając sobie lewą) kładzie drzewce na prawe ramię i trzyma je pod kątem 45° (w stosunku do ramienia);
- b) „**Prezentuj**” – z położenia „**Do nogi**”, chorąży podnosi sztandar prawą ręką pionowo do góry wzdłuż prawego ramienia. Następnie lewą ręką chwytta drzewce sztandaru tuż pod prawą i opuszcza prawą rękę na całej długości, obejmując dolną część drzewca. Wykonując chwyt „**Do nogi**” z położenia „**Prezentuj**” lub z położenia „**Na ramię**”, chorąży przenosi sztandar prawą ręką (pomagając sobie lewą) do nogi. Asysta sztandaru w postawie zasadniczej
- c) „**Do nogi**” – wykonuje się na komendę: „**Baczność**”;
- d) salutowanie sztandarem wykonuje się z postawy „**Prezentuj**”, chorąży robi zwrot w prawo skos z równoczesnym wysunięciem lewej nogi w przód na odległość jednej stopy i pochyla sztandar w przód do 45°. Po czasie „salutowania” przenosi sztandar do postawy „**Prezentuj**”;
- e) sztandar należy również pochylić podczas wciągania flagi państwowej na maszt oraz w przypadku ogłoszenia minuty ciszy dla uczczenia czyjejś pamięci.

Ceremoniał przekazania opieki nad sztandarem

Odbywa się w czasie uroczystego zakończenia roku szkolnego w bezpośredniej obecności dyrektora szkoły. Najpierw występuje poczet sztandarowy ze sztandarem, a następnie wychodzi nowy skład pocztu.

Jako pierwszy zabiera głos dotychczasowy chorąży pocztu sztandarowego, który mówi: „*Przekazujemy wam sztandar Zespołu Szkół Technicznych opiekujcie się nim i godnie reprezentujcie naszą szkołę*”.

Choraży nowego pocztu sztandarowego odpowiada: „*Przyjmujemy od was sztandar. Obiecujemy dbać o niego, sumiennie wypełniać swoje obowiązki i być godnymi reprezentantami Zespołu Szkół Technicznych*”.

Po tych słowach dotychczasowa asysta przekazuje insygnia.

Choraży salutuje sztandarem, nowy choraży przyklęka na prawe kolano, całuje róg sztandaru, po tym następuje przekazanie sztandaru, a następnie pozostałych oznak pocztu sztandarowego: rękawiczek i szarf. Po przekazaniu sztandaru stary skład pocztu sztandarowego dołącza do pozostałych w sali uczniów.

Precedencja na uroczystościach szkolnych (kolejność powitania, przemawiania zajmowania miejsc) w Zespole Szkół Technicznych odbywa się zgodnie z przykładową listą zaproszonych gości.

1. biskup
2. wojewoda
3. marszałek województwa
4. przewodniczący Sejmiku województwa
5. burmistrz (wójt, prezydent miasta)
6. kurator oświaty
7. radny wojewódzki
8. radny powiatowy
9. radny gminy (miasta)
10. wizytator KO
11. sekretarz miasta
12. inspektor wydziału oświaty
13. przewodniczący rady rodziców
14. pozostali goście

Do kardynała zwracamy się „Jego Eminencjo”, do arcybiskupa, biskupa, ambasadora zwracamy się „Jego Ekscelencjo”.

Od przedstawionej powyżej propozycji mogą być odstępstwa wynikające ze szczególnej roli, pozycji lub wieku zapraszanego gościa, którego na szkolnej uroczystości pragniemy szczególnie uhonorować.

Symbole państwowe

Godło i flaga są symbolami państwa, do których należy się odnosić z należną czcią i szacunkiem.

Znaki państwowe mają pierwszeństwo przed każdym innym znakiem, np. znakami samorządowymi, organizacji, instytucji, itp.

Miejscem pierwszym (uprzywilejowanym) jest zawsze prawa strona osoby stojącej tyłem do budynku lub na prawo od godła, patrząc od strony godła (tj. kierunek, w którym patrzy orzeł). Tradycyjnie godło i flaga pełnią rolę szczególnych znaków informacyjnych – należy je umieszczać w takich miejscach i w takiej liczbie, aby tę rolę spełniały przy zwielokrotnieniu stają się dekoracją.

W naszej szkole zapisy określające odpowiedzialność za używanie symboli państwowych są wprowadzone do dokumentu określającego zakresy obowiązków odpowiedzialnych pracowników. Odpowiedzialność ta obejmuje w szczególności:

- a) właściwe umieszczanie godła i flag,

- b) okresowe sprawdzanie ich stanu,
- c) wymianę zużytych,
- d) terminowe wywieszanie flag,
- e) zbieranie flag wycofanych z użytku w celu ich godnego zniszczenia.

Używanie godła i flagi musi być zgodne z wzorami określonymi w ustawie. Godła i flagi powinny być utrzymywane w czystości i w dobrym stanie fizycznym. Godła i flagi są przechowywane w czystym pomieszczeniu, w sposób zabezpieczający je przed zniszczeniem lub kradzieżą.

Wycofane z użycia godła i flagi nie mogą być wyrzucane do śmietnika lub porzucane w przypadkowych miejscach, ale powinny być gromadzone i niszczone w sposób godny, najlepiej palone, po pozbawieniu ich cech używalności.

Godło

Godło należy umieszczać w sposób zapewniający mu należną cześć i szacunek.

Poza wizerunkiem godła zgodnym z ustawą, możliwe jest eksponowanie wizerunku orła artystycznie przetworzonego, jednak nie może on zastępować wizerunku ustawowego.

Nie należy używać godła z okresu PRL z dorobioną koroną.

Szkoła zobowiązana jest do umieszczania godła:

- a) na zewnątrz – tablica z godłem po prawej stronie wejścia do budynku oraz tablice z nazwą szkół wchodzących w skład Zespołu, po prawej stronie, poniżej godła;
- b) wewnątrz – na ścianie na wprost wejścia, nad albo na innej ścianie w miejscu widocznym od wejścia:
 - pomieszczenia urzędowe (pomieszczenia zajmowane przez kadrę kierowniczą, administrację),
 - pomieszczenia, w których ma miejsce kontakt osób zewnętrznych ze szkołą,
 - w salach lekcyjnych.
- c) na stronach internetowych szkoły – godło powinno być zgodne z wzorem ustawowym. Jeżeli poza godłem, umieszcza się na stronie również inny znak (np. godło województwa, miasta lub gminy), godło państwowe powinno być umieszczone na pozycji uprzywilejowanej.

Flaga

Flagę należy eksponować w sposób zapewniający jej należyty cześć i szacunek. Flagę umieszczamy na drzewcu na ścianie budynku lub wewnątrz w czasie uroczystości, rocznic i świąt państwowych. Zgodnie z przyjętymi ogólnie zasadami flagę podnosi się od godz. 8.00, a opuszcza o zachodzie słońca. Umieszczenie większej liczby flag państwowych stanowi oficjalną dekorację, która akcentuje uroczystości państwowe lub święta narodowe. Jeżeli flaga państwowa jest eksponowana w jednej linii z innymi flagami (np. z flagą samorządową) lub z flagami innych państw, flaga państwowa powinna znajdować pozycję uprzywilejowaną, tj. na skraju w prawą stronę. Flagi organizacji międzynarodowych, np. Unii Europejskiej lub NATO, zajmują drugie miejsce w stosunku do flagi państwowej, tj. po lewej stronie.

"**Dress code**" - czyli: "kod ubraniowy", rozumiany jako zbiór zasad dotyczących odpowiedniego dopasowania ubioru do danej okazji, traktowany jako jeden z elementów

savoir-vivre; odpowiedni sposób ubierania się, adekwatny do okoliczności i miejsca, w którym uczeń znajduje się, to nie tylko klucz do zrobienia dobrego wrażenia, ale przede wszystkim przejaw szacunku do wykonywanych obowiązków i zasad obowiązujących w szkole, a także nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz koleżanek i kolegów.

W związku z powyższym założeniem ustala się następujące zasady ubioru i wyglądu uczniów obowiązujący podczas uroczystości szkolnych, konkursów, egzaminów oraz podczas reprezentowania szkoły na zewnątrz:

1. Dziewczęta: biała bluzka z długim lub krótkim rękawem, granatowa lub czarna spódnica/sukienka o odpowiedniej długości- do kolan lub spodnie w tych samych kolorach; klasyczne obuwie w ciemnych kolorach; biżuteria dyskretna bez ekstrawagancji; niestosowanie mocnego, wyzywającego makijażu.

2. Chłopcy: biała koszula z długim lub krótkim rękawem; granatowe lub czarne spodnie materiałowe (ewentualnie garnitur); pantofle w ciemnych kolorach.

Wskazówki dla uczniów i pracowników Zespołu Szkół Technicznych:

- wywieszamy flagi, aby uczcić ważne uroczystości, rocznice i święta państwowe;
- flaga, którą wywieszamy powinna być czysta, wyprasowana, przymocowana w taki sposób, aby nie uległa zerwaniu, nie dotykała podłoża, podłogi;
 - na godle ani fladze nie należy umieszczać jakichkolwiek napisów, rysunków, znaków, liter, obrazków;
 - trzeba zwracać uwagę na właściwą kolejność barw, jeżeli umieszczane są pionowo, kolor biały powinien znajdować się po lewej stronie płaszczyzny oglądanej z przodu;
 - artystyczne przetworzenia wizerunków flagi lub godła nie mogą ich ośmieszać;
 - niedopuszczalne jest niszczenie lub uszkodzanie godła albo flagi ani niegodne zachowanie przy symbolach.

Ceremoniał szkolny został przyjęty przez Radę Pedagogiczną w drodze uchwały w dniu 25.04.2018r. i jest załącznikiem do Statutu Zespołu Szkół Technicznych i Szkoły Branżowej I stopnia.

Wykaz aktów prawnych dotyczących symboli, barw narodowych oraz hymnu państwowego:

1. Konstytucja RP (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483);
2. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 listopada 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. Nr 235 poz.2000);
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2005 Nr 172 poz. 1439);
4. Ustawa z dnia 20 lutego 2004 r. o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2004 Nr 49 poz. 467);
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad podnoszenia flagi państwowej z godłem Rzeczypospolitej Polskiej przez polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne oraz inne oficjalne przedstawicielstwa i misje za granicą (Dz. U. 2002 Nr 34 poz. 324) ;
6. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 października 1990 r. w sprawie ochrony nazwy państwa polskiego (M.P. 1990 Nr 39 poz. 306) ;
7. Ustawa z dnia 18 maja 1990 r. o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym oraz innych ustaw (Dz. U. 1990 Nr 34 poz. 199) ;
8. Ustawa z dnia 9 lutego 1990 r. o zmianie przepisów o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 1990 Nr 10 poz. 60) ;
9. Ustawa z dnia 10 maja 1985 r. o zmianie niektórych przepisów prawa karnego i prawa o wykroczeniach (Dz. U. 1985 Nr 23 poz. 100) ;
10. Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 roku o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 7 poz..18 ze zm.) ;
11. Dekret z dnia 7 grudnia 1955 roku o godle i barwach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. Nr 47, poz. 3146 ze zm.).